

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет історії, політології та національної безпеки
Кафедра музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної
діяльності

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

МУЗЕЙНИЙ ДИЗАЙН

підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство
освітньо-професійної програми «Музейний менеджмент,
культурний туризм»

Силабус освітнього компонента «Музейний дизайн» підготовки ОС «Бакалавр», галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 027 Музеєзнавство, пам'яткознавство, за освітньо-професійною програмою «Музейний менеджмент, культурний туризм».

Розробник Чибирак Світлана Вікторівна, доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, кандидат історичних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

(Надольська В. В.)

Зі змінами силабус освітнього компонента перезатверджений на засіданні кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

(Гаврилюк С. В.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна/освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	02 Культура і мистецтво	Вибірковий
Кількість годин / кредитів 240/8	027 Музеєзнавство, пам'яткознавство	Рік навчання: 4-ий _____
ІНДЗ: є	Музейний менеджмент, культурний туризм	Семестр: 8-ий
		Лекції : 40 год.
		Практичні (семінарські): 38 год.
		Самостійна робота: 146 год.
	Бакалавр	Консультації: 16 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання – українська		Навчальний план 2020 р.

II. Інформація про викладача

Чибирак Світлана Вікторівна
кандидат історичних наук
доцент
доцент кафедри музеєзнавства, пам'яткознавства та інформаційно-аналітичної діяльності
Контактна інформація: 0638536950, Chibirak.Svitlana@vnu.edu.ua
Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. **Анотація курсу.** ОК «Музейний дизайн» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін і спрямований на: ознайомлення з процесом оформлення і створення музейного просторово-виставкового середовища, що включає наукове і науково-художнє проектування, розробку єдиного та впізнаваного стилю для виставки/експозиції та ін.

2. **Пререквізити:** Освітні компоненти: «Музеєзнавство», «Експозиційно-виставкова робота музеїв», «Історія і практика екскурсійної діяльності», «Музейний менеджмент та маркетинг».

Постреквізити: Результати вивчення предмету можуть бути використанні під час складання атестаційного екзамену, написання кваліфікаційної роботи.

3. **Мета і завдання освітнього компонента.** Метою ОК є формування у здобувачів вищої освіти знання основних етапів художнього проектування експозиції та особливостей дизайну виставок. Завдання ОК: навчити

здобувачів освіти створювати експозиційний образ; познайомити із дизайном вуличної архітектури і неекспозиційних приміщень музею, основними структурними блоками, що включають дизайн музейного середовища, та етапами художнього проектування музейних експозицій.

4. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності. ЗК 7. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні компетентності. СК 4. Здатність до експозиційної, науково-фондової, культурно-просвітницької діяльності на основі професійно-профільованих знань. СК 12. Здатність здійснювати дослідження попиту і пропозиції на ринку культурного туризму та формувати конкурентоздатний культурний продукт.

Програмні результати. ПР 12. Досліджувати та інтерпретувати історико-культурну інформацію музейних предметів, об'єктів культурної спадщини, природних пам'яток. ПР 13. Розробляти наукові концепції експозицій та виставок для музеїв, заповідників, інших закладів музейного типу.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. (сем)	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Історія і практика музейної дизайну						
Тема 1. Теоретико-методологічні основи музейного дизайну	14	2	2	10		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 2. Історія музейного дизайну: українська та зарубіжна практика.	22	4	4	12	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 8
Тема 3. Складові музейного дизайну.	24	4	4	14	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 8
Тема 4. Проектування музейної експозиції.	24	4	4	14	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 8
Тема 5. Особливості дизайну арт-галереї.	18	2	2	12	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 6. ІТ в експозиційній та виставковій діяльності	24	4	4	14	2	РМГ, РЗ/К, Р / 8
Разом за модулем 1	126	20	20	76	10	40
Змістовий модуль 2. Формування фірмового стилю музею та налагодження музейної комунікації засобами музейного дизайну						
Тема 7. Брендування виставкового простору. Айдентика.	28	6	6	14	2	РМГ, РЗ/К, Р / 12
Тема 8. Дизайн текстів в експозиції.	16	4	2	10		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 9. Реклама як елемент музейного дизайну.	18	2	2	14		РМГ, РЗ/К, Р / 4

Тема 10. Музейний дизайн та музейна аудиторія.	22	4	4	12	2	РМГ, РЗ/К, Р / 8
Тема 11. Взаємозв'язок дизайну та екскурсійного обслуговування.	14	2	2	10		УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Тема 12. Створення лаунж-зони та ігрового простору у музейному середовищі.	16	2	2	10	2	УО, РМГ, РЗ/К, Р / 4
Разом за модулем 2	114	20	18	70	6	36
Всього балів						76 балів
Самостійна робота						10 балів
Активність та систематичність підготовки до семінарських занять						4 балів
ІНДЗ						Р, РЗ/К 10 балів
Всього годин / Балів	240	40	38	146	16	100

*Форма контролю: УО – усне опитування, ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. Розробити логотип музею (на вибір здобувача освіти).
2. Опрацювати питання «Як вплинуло брендування на діяльність музею (Ханенків / Національного музею історії України)».
3. Охарактеризувати особливості айдентики одного з національних музеїв України.
4. Написати повідомлення про особливості дизайну текстів для людей з вадами зору.
5. Написати есе про особливості дизайну текстів для дитячої аудиторії.
6. Проаналізувати переваги і недоліки художнього вирішення розділу експозиції/виставки одного із музеїв України.
7. Розглянути питання «Концепція «білого куба» у сучасних арт-галереях».
8. Розробити рекламну брошуру для одного з відділів Волинського краєзнавчого музею.
9. Створити дизайн виставки за допомогою програм для дизайну чи комп'ютерної гри (гра та тема виставки узгоджується з викладачем).

Види (форми) індивідуальних науково-дослідних завдань:

Створити фірмовий стиль виставки (на вибір здобувача освіти) та представити розробку у вигляді презентації.

IV. Політика оцінювання

Оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського

національного університету імені Лесі Українки» від 29 червня 2022 р. (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf) та з врахуванням політики щодо академічної доброчесності. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях (76 балів), підготовки ІНДЗ (10 балів). Передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу, що оцінюється у 10 балів. Високо оцінюється прагнення здобувачів вищої освіти: регулярно відвідувати навчальні заняття, систематично засвоювати теоретичний матеріал, активно працювати на семінарах та лекціях, брати участь в обговоренні проблемних і дискусійних питань (4 бали).

Викладач на початку вивчення курсу ознайомлює здобувачів вищої освіти із політикою оцінювання, визначає дедлайни (зазначаючи терміни здачі усіх видів запланованих робіт). Продовження дедлайну можливе лише у зв'язку з форс-мажорною ситуацією та за наявності документів, що її підтверджують. За поважних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування тощо) і за умови погодження з деканом факультету навчання може відбуватись за індивідуальним графіком, в тому числі і в online формі.

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватися академічної доброчесності: самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); при виконанні завдань самостійної роботи та індивідуально-дослідного завдання робити посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права. Недопустимо користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час занять та проведення модульного контролю в цілях, якщо це не пов'язано із навчальним процесом.

Консультації надаються оффлайн (в аудиторії згідно графіку) та онлайн (через платформу Teams, за допомогою електронної скриньки).

Окремі теми, змістовий модуль, самостійна робота, ІНДЗ чи освітня компонента може бути перезараховано здобувачу вищої освіти відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» від 29 червня 2022 р. (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0

%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB
%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%
BC._%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

V. Підсумковий контроль

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи упродовж семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Айдентика виставки.
2. Брендуння виставкового простору.
3. Взаємозв'язок дизайну та екскурсійного обслуговування.
4. Вимоги до дизайн текстів в експозиції.
5. Інтерактивність в музейній виставці.
6. Інформаційні технології в експозиційно-виставковій діяльності.
7. Історія музейного дизайну: українська та зарубіжна практика.
8. Концепція «білого куба» в музейному дизайні.
9. Логотип як частина брендуння музею.
10. Музейний дизайн та музейна аудиторія.
11. Особливості дизайну арт-галереї.
12. Реклама як елемент музейного дизайну.
13. Складові елементи музейного дизайну.
14. Створення етикетажу відповідно до аудиторії виставки.
15. Створення етикетажу відповідно до тематики виставки.
16. Створення ігрового простору в музейному середовищі.
17. Створення корпоративного стилю музею.
18. Створення лаунж-зони у музеї.
19. Теоретико-методологічні основи музейного дизайну.
20. Художнє проектування музейної експозиції.
21. Етапи художнього проектування експозиції.
22. Кольори в експозиції.

23. Вимоги до компонування обладнання та експонатів з точки зору гармонії та естетики.
24. Вимоги до організації простору в музеї.
25. Інклюзивність та дизайн експозиції.
26. Типологія простору експозиції.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Березнюк Т. Особливості та специфіка побудови інтерактивних музейних експозицій. *Вісник Київського національного університету культури і мистецтв*. Серія: Музеєзнавство і пам'яткознавство. 2018. Вип. 1. С. 48–55.
2. Вежбовська Л., Осадча Т. Ребрендинг українських художніх музеїв: дизайн як культурна стратегія. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2021. № 4(2). С. 176–196.
3. Гірний О., Скорик Л. Сучасні тенденції трансформації художніх музеїв у провідні соціально-культурні центри національного значення. *Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування*. 2022. № 63. С. 67–76.
4. Іванова Д. О. Віртуальна експозиція – невід'ємна частина сучасного музею. *VI Луньовські читання. Сучасна музейна експозиція: вимоги часу та нові можливості (до 60-річчя заснування Пархомівського художнього музею імені А. Ф. Луньова)*. Матеріали науково-практичного семінару 27 березня 2015 р. Харків, 2016. С. 89–92.
5. Кармаліта А. К. Дизайн музейного середовища із застосуванням інноваційних технологій. *Вісник Хмельницького національного університету: Технічні науки*. 2016. № 6. С. 144–146.
6. Северин В. Д. Дизайн сучасної музейної експозиції в контексті розвитку інноваційних технологій: дис. ... канд. мистецтвознавства. Харків, 2015. URL: <http://www.ksada.org/doc/severyn-diss.pdf>

7. Сом-Сердюкова О. Вимоги сучасності до виставкового простору: норвезький досвід. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2021. № 46. С. 23–30.

8. Сошніков А. О. Моделювання експозиційного образу. *Науковий вісник ХНПУ імені Г. С. Сковороди*. Серія «Філософія». Харків: ХНПУ, 2016. Вип. 47 (частина II). С. 3–8.

9. Тітінюк Ю. О. Методика художнього формування сучасної музейної експозиції. *XVII Сумцовські читання*. 2011. URL: <http://museum.kh.ua/academic/sumtsov-conference/2011/article.html?n=48>.

10. Фененко А. О. Використання систем «доповненої реальності» в експозиційній роботі музею. *XXI Сумцовські читання*. 2015. № 21. С. 40–46.

11. Чибирак С., Мірошніченко-Гусак Л. Спільні виставкові проекти Волинського краєзнавчого музею та Музею етнографії Волині та Полісся як один із способів популяризації фондової збірки. *Другий Всеукраїнський Музейний Форум. Матеріали науково-практичної конференції* / В загальній редакції Л. О. Гріффена. Переяслав-Хмельницький, 2019. С. 257–259.

12. Яковець І. О. Експозиційна діяльність та дизайн експозиції в музеях: особливості сучасного стану в Україні. *Музейний альманах. Наукові матеріали : статті, есе*. Черкаси, 2010. № 1. С. 12–15.

13. Яковець І. О. Експозиційне обладнання музеїв та виставок: характеристика основних типів. *Вісник ХДАДМ Мистецтвознавство. Архітектура*. 2012. № 15. С. 46–51.

14. Designer Maker User. Design Museum. Phaidon: 2017. 240 с.

Інтернет-ресурси:

1. Майстерня музейних проєктів Олександра Антонця. URL: <http://www.museum-design.com.ua/>

2. ТОВ Амузеум. URL: <https://amuseum.com.ua/>

3. 10 Всесвітньо відомих музеїв, які можна відвідати онлайн. URL: <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/10-vsesvitno-vidomykh-muzeyiv-yaki-mozhna-vidvidaty-onlayn>.

4. Exhibition Design & Edutainment. URL: https://info.indissoluble.com/exhibitions_eng/?gclid=Cj0KCQjwk5ibBhDqARIsACzmgLQ1gqrNtT8SkYV1LMMkjJK18a-CMZjivcXO_KkZ1VWGkAAX7fLWsK0aAsv6EALw_wcB.

5. The best museum exhibitions in NYC right now. URL: <https://www.timeout.com/newyork/attractions/best-museum-exhibitions-in-nyc>